

Bodembedekkers. Verschillen, plus en min punten.

Veel gebruikte bodembedekkers

- Beukensnippers
- Bark
- Humus (en husk)
- Snakebedding/lignocell
- Aspenbedding
- Terrariumzand
- Zand van de bouwmarkt
- Leemzand
- Calciumzand
- Mos
- Bioactieve bodem

Beukensnippers

Dit product wordt nog wel eens gebruikt bij reptielen als landschildpadden en slangen. Voornamelijk omdat het een goedkoop product is waar vrij gemakkelijk aan te komen is. Doorgaans verkrijgbaar in een grove en fijne variant waarbij de snippers min of meer dezelfde vorm hebben. Echter is het voor gebruik in terraria niet ideaal. Beukensnippers zijn erg droog en nemen ook moeizaam vocht op. Dit komt niet ten goede bij de algehele luchtvochtigheid van de meeste slangen. Wanneer beukensnippers nat gehouden worden, ontstaat er snel een schimmel die schadelijk kan zijn voor de dieren en bovendien stinkt. Ontlasting en urine wordt slecht opgenomen en daardoor vaak sneller door het verblijf verspreid, waardoor schoonmaken van het verblijf intensiever werk wordt. Ook het (per ongeluk) opeten van beukensnippers kan riskant zijn voor een dier. Ze zijn erg slecht te verteren waardoor verstoppingen bij inslikken voor de hand liggen.

Bark

Bark is letterlijk de gemalen bast van dennenbomen. Over het algemeen in reptielenwinkels wordt een grove en een fijne variant aangeboden. Doordat bark ongelijk is van vorm en dus minder inklinkt, heeft het als voordeel dat het minder snel schimmelt dan beukensnippers. Echter is de vochtopname van bark nog steeds vrij minimaal waardoor het gebruik van alleen bark vaak niet de beste oplossing is. Ook de graafbaarheid van bark alleen is voor veel dieren niet voldoende. Daarnaast kan bark pijnlijke splinters achterlaten onder nagels bij verzorgers. Het gebruik van bark bij dieren

als kameleons is sterk af te raden. De kans dat zij een stukje binnenkrijgen bij het eten is erg groot en eigenlijk altijd met dodelijke afloop.

Kokos humus (en husk)

Humus, of meer specifiek kokoshumus is een bodembedekking die gemaakt wordt van de schil van kokosnoten. Kokoshumus is nagenoeg PH-neutraal en is van nature vrij van onkruiden en ziekteverwekkers. Er zijn 2 varianten verkrijgbaar, namelijk kokosvezel en kokoshusk. Hierbij bestaat een verpakking kokoshumus volledig uit fijne vezels en bestaat kokoshusk uit aanzienlijk grovere, enigszins harde stukken schil gemengd met langere draden. In gebruik zijn beide soorten vergelijkbaar. Echter geven de varianten wel verschillende resultaten. De fijne kokoshumus is het meest gebruikte product binnen de hobby. Het is erg goedkoop, gemakkelijk te reinigen, houdt goed vocht vast en schimmelt niet snel. De grovere variant heeft vooral een iets minder goede vochtopname door de grove delen. Ook het schoonmaken van husk is iets minder makkelijk dan kokoshumus, omdat in humus ontlasting beter samenklompt dan in kokoshusk.

Lignocell

Lignocell wordt gemaakt uit een selectie van houtsoorten, voornamelijk naaldbomen. Het is een 99% stofvrije, zo goed als pH-neutrale bodembedekker die zeer goed is in het opnemen van vocht. Ontlasting wordt gemakkelijk samengepakt in lignocell waardoor schoonhouden van het verblijf erg gemakkelijk is. Echter is het wel snel onderhevig aan schimmel wanneer het te vochtig wordt. Lignocell is een erg fijn product voor voornamelijk slangen met een lage tot zeer lage luchtvochtigheid. Dit product wordt veel in racksystemen en quarantaine verblijven gebruikt.

Aspenbedding

Aspenbedding is vergelijkbaar met lignocell. De eigenschappen als PH-neutraal, nagenoeg stofvrij en het absorptievermogen verschillen eigenlijk niet. Aspenbedding is enkel ietswat langwerpiger en fijner van structuur waardoor de graafbaarheid beter is voor de dieren. Omdat het luchtiger blijft door de structuur, schimmelt het ook iets minder snel. Bijvoorbeeld haakneuslangens vinden dit een prettige bodembedekker.

Terrariumzand

Terrariumzand is van bijna ieder bekend merk binnen de reptielenhobby te verkrijgen. Hierbij is er ruime keus in kleur en structuur te vinden. Hierbij is ook enig verschil in gebruik te onderscheiden. Allereerst is een bodem van enkel zand voor de meeste reptielen niet natuurlijk. Veel woestijn- en steppedieren hebben de voorkeur voor een meer gemengde bodem waarvan zand het hoofdbestanddeel is. Het is ten alle tijden belangrijk om goed te kijken naar de wensen van het te houden soort. Hierbij houdt men ook rekening met de leeftijd van de bewuste bewoner. Jonge dieren hebben vaak problemen met zand dat plakkerig wordt als het nat wordt. In rood en geel gekleurd zand

bijvoorbeeld zit veelal leem verwerkt als natuurlijke kleurstof. An sich een prima product, maar beide leemsoorten kunnen bij hele jonge en hele kleine dieren gemakkelijk een klomp vormen in de maag en darmen met fatale gevolgen van dien. Dus voor jonge dieren doet men er verstandig aan om bij het gebruik van zand te kiezen voor een ongekleurde, grijze variant. Bij volwassen dieren is het gebruik van leemgekleurd zand in een terrarium geen enkel probleem.

Zand van de bouwmarkt

Bouwmarkten bieden veel verschillende soorten zand aan. De verpakkingen daar zijn aanzienlijk goedkoper dan in de meeste dierenwinkels en daardoor voor veel mensen interessant om te gebruiken als bodembedekker in het terrarium. Maar niet al het zand is geschikt! Enkel speelzand is bruikbaar te maken in een terrarium. Er kleven wel een paar nadelen aan. Het zand is bij aanschaf altijd erg vochtig en moet dus drogen voordat het gebruikt kan worden. 15kg zand uitdrogen kan erg lang duren. Bij verschillende merken zit in het speelzand scherpe kiezels die schadelijk kunnen zijn voor je dier en je terrarium, dus het zand moet voor gebruik eerst gezeefd worden om deze ongewenste delen uit te zeven. Daarnaast is dit zand stoffiger dan terrariumzand, wat druk op de longen van je dier kan leggen wanneer het verblijf erg droog is.

Leemzand

Hierbij doelen we op puur leemzand. Dit is een zeer zwaar samenklompend zand dat bijna de structuur van klei aanneemt als het natgemaakt wordt. Puur leemzand wordt zelden als enige bodembedekker gebruikt in een verblijf. Maar het kent zeker een aantal grote voordelen. In vochtige staat is dit zand erg gemakkelijk doorgraafbaar voor de meeste dieren en vormt het stabiele tunnels. Eenmaal weer gedroogd wordt het leemzand erg hard en blijven tunnels heel goed intact zolang deze droog blijven. Ook het maken van niet-permanente achterwanden is met dit product heel goed te realiseren hierdoor.

Calciumzand

Dit zand herken je gemakkelijk aan de grove, opvallend ronde korrel. Dit product wordt nog wel eens aangeboden omdat het door het hoge calciumgehalte van de korrels goed zou zijn voor je dieren. Echter is dit product om enkele redenen ten sterkste af te raden in gebruik. De grove korrel veroorzaakt geregeld schade aan de schuifruitjes van een terrarium waarbij kleine glassplinters in het verblijf terecht kunnen komen. De graafbaarheid van het product is nihil voor de dieren omdat het bijna vergelijkbaar met water reageert. Als een dier een poot calciumzand weggraaft, glijdt het gat direct weer dicht met het omringende zand. Zeker bij drachtige vrouwen kan dit dodelijke stress veroorzaken. Daarnaast zijn de dieren niet in staat om ook maar enige waarden calcium uit het zand te onttrekken mochten ze iets van het zand opeten. Er is dus geen enkele gezonde reden om dit zand te gebruiken.

Mos

Mos is in verschillende soorten en varianten verkrijgbaar bij reptielenwinkels. Afhankelijk van het gebruik heeft ieder soort zijn eigen eigenschappen. Heel veel van onze reptielen hebben baat bij mos. Danwel als opvulling van de vochtige hoek/schuilplaats, danwel als volledige bodem. Grofweg wordt er gebruik gemaakt van 2 typen mos in terraria. Platmos, wat veelal een mix is van verschillende op houtachtige grond levende doorgaans groene mossen. Productnamen als forrest mos en terrarium mos worden hiervoor gebruikt. En meer specifiek sphagnum mos, een veenmos, wordt ook veel gebruikt. Het verschil tussen deze 2 varianten is vooral dat sphagnum niet schimmelt. Hierdoor wordt sphagnum vaak bij voorkeur gebruikt in racks, hideboxen en legbakken.

Bioactieve bodem

Een bioactieve bodem houdt kort gezegd in dat er gebruik gemaakt wordt van een mix van bodembedekkers en een opruimcrew van kleine ongewervelden als pissebedden, springstaartjes, en soms ook verschillende wormen. Het idee hierbij is een zo ideaal mogelijk verblijf opzetten waarbij het verblijf feitelijk zichzelf reinigt en daarmee voedt om groei en bloei te krijgen bij iedere plant en ieder dier in het verblijf. Het opzetten van een bioactieve bodem is meer gecompliceerd en vraagt ook enige tijd om te stabiliseren voordat een hoofdbewoner bijgeplaatst kan worden. Allereerst vraagt het opzetten van een bioactieve bodem kennis over het natuurlijk leefgebied van de beoogde hoofdbewoner. Afhankelijk van diens eisen omtrent temperatuur, luchtvochtigheid en geschikte ondergrond, kan er een keuze gemaakt worden uit de mix van bodembedekkers die moet gaan zorgen voor de voedingsbodem van de aanwezige planten en ongewervelden. Bij de keuze van de planten moet men rekening houden met de aanwezige temperaturen en de afstand van de planten tot de lampen. Om deze reden is het houden van een klein bioactief verblijf met hogere temperaturen bijvoorbeeld al vrij lastig. Bij lagere temperaturen is het vaak gemakkelijker om een bioactief verblijf op te zetten.

Voor sommige dieren zoals gifkickers is het bijna onmogelijk om een verblijf niet bioactief te houden.